

FARGEKART

• PALETTE BEIS • SPRITBEIS

• PROVENCE LASERENDE MØBELBEIS

• BLACK BISON ANTIKKVOKS

Lys eik		Hvit		Furu / Klar	
Medium eik		Røkgrå		Medium eik	
Røkfarget eik		Patina grønn		Mørk eik	
Mørk eik		Antikk rød		Lønn	
Lønn		Oseanblå		Teak	
Mahogny		Asurblå		Antikk furu	
Georgiansk Mahogny		Sommergul		Mahogny	
Teak		Vårgrønn		Valnøtt	
Valnøtt				Lys valnøtt	
Lys valnøtt				Georgiansk Mahogny	
Mørk grå *				Fargelos	
				Syrebeiset	

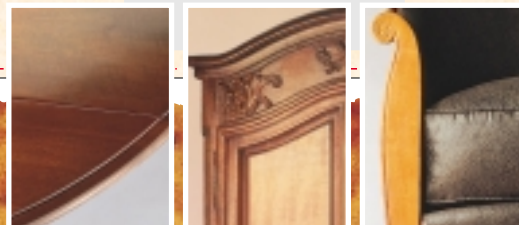
* Kun Spritbeis

Avhengig av treslaget kan sluttresultatet variere noe i forhold til fargekartet.

LIBERON

KUNSTEN Å RESTAURERE SELV

*En guide for restaurering,
overflatebehandling og
vedlikehold av såvel gamle
som nye møbler og
innredninger.*

Eneimportør Norge:

ALANOR AS
BOKS 2190

N-3103 TØNSBERG

TEL 33 36 29 70

FAX 33 36 29 71

E-MAIL: post@alanor.no

Forhandler

N

Vi har vel alle et møbel eller en vakker gjenstand vi gjerne skulle ha pusset opp. Hvordan restaureres slitte, men kjære, gjenstander? Hvilke produkter velger vi? Det er for å besvare disse spørsmålene at vi har utgitt denne brosjyren. I tillegg ville vi også vise at møbelrestaurering er noe alle kan lære å gjøre selv.

For å restaurere et møbel må vi aller først avgjøre hvilken forfatning møblet er i, og deretter velge de rette produktene for oppgaven.

Ikke la deg avskrekke av de mange stegene vi beskriver, det er ytterst sjelden at du vil få bruk for alle til ett enkelt møbel. Likevel finner vi det formålstjenlig å beskrive disse slik at du som bruker effektivt kan løse de utfordringer ditt møbel måtte ha, i riktig rekkefølge. I tillegg vil du ved å lese disse sidene kunne få noen tips og anbefalinger for å hjelpe deg med å restaurere med suksess. Grunnleggende for et vellykket resultat er gode arbeidsforhold : god belysning, romtemperatur og god ventilasjon.

Til slutt ønsker vi deg lykke til med lesingen og restaureringen. Hvis du ikke har prøvd å pusse opp møbler tidligere, vil du fort oppdage at restaurering med Liberon produkter er en enkel - og ikke minst hyggelig oppgave.

INNHALDSFORTEGNELSE

Side

Forberedelser 3-5

Beising 6-7

Voksing 8-9

Lakkering 10-11

Patineringsvoksing 12-13

Utbedring av sår og riper 14-15-16

Ringfjerning - vedlikehold 17

Vedlikehold av lær 18

Liberons produktoversikt 19

LIBERON - PRODUKTUTVALG

N

- Rensing og utbedring av skader
- Beising og voksing
- Beskyttelse, lakkering, oljing og gjenoppfrisking.

Polering og rensing	- Liberon Polerull / Stålull
Maling og lakkfjerning	- Liberon Stripper
Rengjøring av tre	- Liberon Møbelrens
Vannbasert beis	- Liberon Palette møbelbeis
Spritbeis	- Liberon Spritbeis
Politur/Skjellakk	- Liberon Fransk Skjellakkpolutur
Antikkvoks	- Liberon Black Bison Antikkvoks
Polyuretanlakk	- Liberon Bistrotlakk
Patineringsvoks	- Liberon Hvit Patineringsvoks
Formtre	- Liberon Akrylbasert Formtre
Reparasjonsvoks	- Liberon Reparasjonsvoks
Retusjeringsvoks	- Liberon Retusjeringsvoksstifter
Retusjeringspenn	- Liberon Retusjeringsfiltspenn
Beskyttende voks	- Liberon Bivoks
Ringmerker	- Liberon Ringfjerner og lakkfornyere
Lær	- Liberon Lærkrem

Liberon har også produkter for : • Forgylling
• Overflatebehandling av metall • Patinerings

FORBEREDELSE

FORBEREDELSE

N

Start alltid med **Liberons Møbelrens** som fjerner støv, skitt, fett og gammel voks uten å ødelegge den gamle overflaten. Møbelrens er laget for å ikke ødelegge gammel skjellakkfinish som er meget ømfintlig. Derfor er man trygg når man bruker **Liberon Møbelrens**.

1. Fukt en dott av **Liberon stålull nr. 0** med **Møbelrens**.

2. Gni løst i fiberretningen og tørk fortløpende med rene filler i samme retning. Husk å bytte filler ofte.

3. Etter rengjøringen, når treverket er tørt, kan man finne ut av overflatens tilstand og planlegge den videre behandling.

- Er treverket ubehandlet, pusser man lett over med fint sandpapir og velger ønsket overflatebehandling.
- Er treverket malt eller lakkert, og overflaten er meget dårlig, anbefales det å fjerne den med **Liberon Stripper**.

GODE RÅD FRA LIBERON

- Arbeid i godt ventilert rom og bruk gammihansker.
- Stålull er brannfarlig og det anbefales at den kastes i en stålbeholder etter bruk.

DK

Til en begyndelse, tag **Lib'net møbelrens**. Vi forudsætter at Deres møbel er lettere mærket af års forurening, måske fedtet af tidligere voks- og polishbehandlinger. Med **Lib'net møbelrens** har De mulighed for at rense i dybden.

1. Fugt et stykke **Libéron ståluld no. 0** med møbelrens.

2. Gnid i årenes længderetning og skift ståluld efter behov.

3. Efter denne rengøring og efter at træet er helt tørt kan der stilles diagnose over den videre behandling :

- Hvis træet er helt bart, slibes med fint sandpapir, hvorefter en behandlingsform kan vælges.
- Hvis træet er dækket af gammel maling eller lak, der er i en dårlig stand, anbefales at fjerne dette.

GODE RÅD FRA LIBERON

- Arbejd i ventileret rum og benyt handsker under arbejdet
- Ståluld er brandfarlig hvorfor det anbefales at samle brugt materiale i metalbeholder

FORBEREDELSE

FORBEREDELSE

N

Liberon Stripper fjerner lakk og maling skånsomt og gir en ubehandlet overflate uten å fjerne treverkets naturlige harpiks og fettstoff. (Se foto av produktet på side 19). Stripper har en geléaktig konsistens som gjør den egnet til behandling av lodrette flater.

1. Påfør et tykt lag med **Liberon Stripper** med en pensel og la **Stripperen** arbeide inntil overflaten bobler opp. Man bør forsikre seg om at det påførte lag er så tykt at det ikke tørker ut. (Normalt vil ca. 30 min. være tilstrekkelig for å oppløse en maling- og lakkoverflate). Maling- og lakkfjernere fjerner kun et lag ad gangen. Er det brukt tre strøk maling, må man som regel påføre maling- og lakkfjerner fire ganger.

2. Fjern den oppløste malingen/lakken med **Liberon plastsparkel** og **Liberon Stålull nr. 2**. Ved utskjæringer, skarpe hjørner og porer fjernes maling- og lakkrester skånsomt med **Liberon bronsebørste**.

3. Deretter rengjøres treverket med **Liberon møbelrens** og **Stålull nr. 0**. NB! Bruk ikke vann i forbindelse med maling- og lakkfjerning - det vil skade treverket.

GODE RÅD FRA LIBERON

- **Stripper** er et produkt som skal benyttes med forsiktighet; bruk alltid gummihandsker og arbeid i godt ventilert rom.
- For å akselerere maling- og lakkfjerningsprosessen anbefales det å slippe/risse opp overflaten med **Stålull nr. 2** før påføring av **Stripper**.
- Om nødvendig gjentas behandlingen til man har fått en fullstendig ren overflate.

DK

Liberon Stripper benyttes til total fjernelse af maling og lak, således, at man kommer helt ind til det rene træ. (se foto af produktet på side 19).

Stripper har en geléagtig konsistens, hvilket gør den egnet til behandling af lodrette flader.

1. Påfør et tykt lag **Stripper** med en pensel og lad **Stripper** "arbejde" inntil overfladen åbner sig. Man bør sikre sig, at det påførte lag er så tykt at det ikke tørre. (normalt vil ca. 30 min. være tilstrækkeligt for opløsning af maling- lakoverfladen, men dette er afhængig af lagtykkelse.)

2. Fjern den opløste overflade med spartel og **Liberon Ståluld**.

3. Efterfølgende afvaskes med **Lib'net møbelrens** og ståluld. Der skal således ikke benyttes vand, der vil skade træet.

4. Lad overfladen tørre og slib derefter med sandpapir

GODE RÅD FRA LIBERON

- **Stripper** er et produkt, der skal benyttes med omhyggelighed : benyt altid handsker, arbejd i vel ventileret rum og hav mulighed for adgang til skyllevand (pensler, handsker etc.)
- For at "hjælpe" **Stripper** til bedre at trænge ned anbefales at slibe/ridse overfladen inden påføring.
- Hvis nødvendigt, kan behandling med Stripper foretages flere gange for at få en fuldstændig ren overflade.

FORBEREDELSE FORBEREDELSE

N

Beskyttelse mot insektangrep.

Treverk har et naturlig vern mot biologiske angrep av insekter og sopp, men under spesielle forhold i forbindelse med fuktighet og varme blir treverket tilgjengelig for disse angrep. Innendørs gjelder det hovedsakelig å beskytte treverk mot insekter.

For å fullføre overflatebehandlingen av treverket, anbefaler vi å påføre en beskyttelsesvæske mot insektangrep.

- På gammelt treverk hvor møblet allerede er angrepet av treetende insekt og tremark som lager tusenvis av småhull, påføres en væske som dreper insektene.
- På nytt eller gammelt treverk som man ønsker å beskytte mot mulige angrep påføres en beskyttelsesvæske.

Disse behandlingsformene må utføres under strenge sikkerhetsforanstaltninger. For ytterligere informasjon kontakt din Liberonforhandler.

DK

Insektmiddel til møbler if trækonstruktioner.

Træ har et naturligt værn mod biologisk angreb af insekter/orme. Under spesielle forhold i forbindelse med fugt/varme kan træ angribes af insekter/orme.

Er der opstået angreb af insekter, hvilket ses tydeligt som ormehuller, kan der påføres insektmiddel, der dræber insekterne/orme.

Dette middel må benyttes under de strængeste sikkerhedsforanstaltninger og ved henvendelse til Deres Liberon-forhandler kan De få udførlig brugervejledning.

BEISING BEJDSNING

N

Det forberedende arbeidet er nå avsluttet, enten det kun har vært rensing med **Møbelrens** eller fjerning av gammel maling/lakk med **Stripper**.

Man er nå klar til å begynne på det hyggelige og kreative arbeidet med å restaurere treverket tilbake til sin opprinnelige stil eller kanskje man heller vil gi det en ny fantasifull overflate?

I følgende beskrivelse gjennomgås en rekke muligheter fra beising til kun voksbehandling, med og uten farge, eller en kombinasjon av begge metoder.

Liberon møbelbeis er en vannbasert beis, enkel i bruk, luktfri, og penslene kan renses i vann.

1. Påføres med pensel, svamp eller bomullsgarn jevnt med fiberretningen.
2. Under påføringen av beisen, tørkes det overflødig av med en fille for å få jevn farge. Endetre bør fuktes med vann for å unngå mørke partier.
3. La beisen tørke i minst 2 timer, før man fortsetter overflatebehandlingen. **Liberon møbelbeis** fås i de tradisjonelle trefargene samt flere pastellfarger, hvilket gir mange valgmuligheter.

GODE RÅD FRA LIBERON

- **Liberon møbelbeis** gir best resultat på myke treslag som furu og gran.
- Et strøk er nok! Treverket absorberer den nødvendige mengde pigment ved første strøk, slik at flere strøk kun vil løse opp det første beisstrøket.
- Forsegl beisen for sluttbehandling.

DK

De har nu avsluttet det indledende arbejde, enten alene renses med Lib'net møbelrens eller helt fjernet gammelt maling eller lak, måske også behandlet træet mod insektangreb.

De vil derfor nu have flere muligheder for behandling for at genskabe en overflade, der passer til netop Deres møbel. Dette kan gøres ved enten at bringe overfladen tilbage til den oprindelige stil eller helt ændre materialevalg og derved opnå et andet udtryk.

Efterfølgende gennemgås en række af muligheder fra indfarvning (bejdsning) til alene voksbehandle, med og uden farve, eller en kombination af begge metoder.

Liberon Palette Wood Dye er en vandbaseret bejdse, let at bruge, ingen lugtgener og værktøj renses med vand.

1. Påfør med pensel, svamp eller klud i åreretningen.
2. Under påføring skal overskydende bejdse aftørres med klud. Endetræ bør mættes med vand inden påføring da det ellers vil fremstå mørkere.
3. Lad overfladen tørre i min. 2 timer inden efterbehandling foretages.

Liberon Palette Wood Dye findes i traditionelle træfarver, men også i en lang række pastelfarver, hvilket gør det muligt at lægge skygger og fremhæve områder med lyse farver.

GODE RÅD FRA LIBERON

- **Liberon Palette Wood Dye** anvendes bedst på bløde træsorter
- Een behandling er nok. Første påføring absorberes i træet og en efterfølgende påføring vil evt. medføre opløsning af første lag.

BEISING BEJDSNING

N

Til harde og fete treslag anbefales **Liberon spritbeis** som trekker bedre inn i treverket.

1. Påføres med pensel. Vær oppmerksom på at beisen tørker fort så det er lurt å arbeide på små felt av gangen. Fukt endeveden med White Spirit for å unngå mørkere felt.
2. Tørk fortløpende av den overskytende beisen. La tørke i ca. 2 timer før den endelige finishen.

GODE RÅD FRA LIBERON

- Ved beising er det klokt å prøvebeise på et stykke overskuddstre, eller eventuelt på undersiden av bordplaten, innsiden av en skuff etc. for å være sikker å å man oppnår ønsket sluttresultat.
- Forsegl beisen før sluttbehandling.

DK

Til hårde træsorter anbefales at benytte **Liberon Spritbejde**, der har en større indtrængningsevne.

1. Påfør med pensel, men vær opmærksom på, at spritbejdsen tørrer hurtigt, hvorfor man bør behandle et mindre område af gangen.
2. Benyt en klud til aftørring af overskydende bejdse. Efter tørring er overfladen klar til efterbehandling.

GODE RÅD FRA LIBERON

- Ved bejdsning er det klogt at foretage prøvebejdsning på et tilsvarende træstykke, benyt evt. undersiden af bordplade eller inderside af skuffe.

VOKSING VOKSBEHANDLING

N

Når man har påført beisen, har møbelet fått en ny, vakker farge. **Liberon treforsegler** eller **Liberon skjellakkfirsegler** er et viktig produkt for å bevare, forsterke og forsegle den nye overflaten. (Se bilde av produktet på side 19). Hovedformålet med **Liberon treforsegler** er å beskytte overflaten mot vannsøl og binde pigmentene i treverket slik at man unngår skjolder.

Forsegleren tetter også porer i treoverflaten slik at man kan klare seg med færre strøk med voks eller lakk.

1. Påfør Liberon treforsegler med pensel i ett jevnt strøk. La tørke i 8 timer.

2. Puss forsiktig overflaten med fint sandpapir eller med **Liberon polerull nr. 0000**. Fjern støvet.

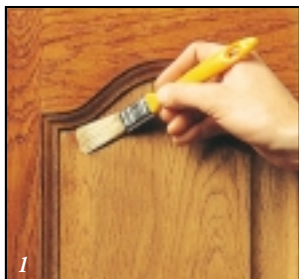
Man kan påføre voks eller lakk. **Liberon treforsegler** er kompatibel med alle **Liberon beisene**, **Liberon voksene** og **Liberon Bistrot lakk**.

Liberon fransk politur er utmerket å bruke etter vann- eller spritbasert beis for å unngå skjolder i beisen og for å oppnå en høy glans og mer dybde i treverket.

1. Påfør **Liberon fransk politur** ett eller to strøk for å forsegle treverket. La tørke i ca. 2 timer mellom strøkene.

2. Puss forsiktig med fint sandpapir eller aller best med **Liberon polerull nr. 0000**. Fjern deretter slipestøvet. Voks eller fortsatt med skjellakk på overflaten for å få sluttfinishen.

Se mer om **Liberon fransk politur** på side 11.

DK

Vi forudsætter nu, at Deres møbel ved bejdningen har en smuk farve. For at beskytte mod skjolder og misfarvning anbefales nu påføring en **Liberon Forseglere** (se foto af produktet på side 19). eller en **Liberon Schellak**.

Ved påføring af Forseglere gøres den bejdsede overflade modstandsdygtig, således at der kan påføres den ønskede overfladebehandling, voks eller lak, uden der opstår skjolder og misfarvninger.

1. Påfør **Liberon forseglere** med pensel i 1 eller evt. 2 lag. Lad emnet tørre i ca. 8 timer, med ved brug af schellak dog kortere tid

2. Slib forsigtigt med fint sandpapir eller bedre, med **Liberon Ståuld no. 0000**. Aftør slibestøv og De kan nu vokse eller lakere.

Liberon forseglere er anvendelig under aller lak og vokstyper.

VOKSING VOKSBEHANDLING

N

Treverket er rent, kanskje beiset og forseglet. Nå skal det gis form og karakter. **Liberon Black Bison Antikkvoks** er av høy kvalitet og består bl.a. av karnauba-voks som gir en hard, slitesterk antikkglans-overflate. Voksen er utmerket til sluttbehandling og vedlikehold av møbler.

1. Påfør voksen i et tynt lag med en dott **Liberon polerull nr. 0000** i treverkets fiberretning.
2. La tørke i minst 2-4 timer, gjerne lenger.
3. Poler deretter med en myk bomullsklut eller Liberon Tempico poleringsbørste.

Liberon Black Bison Antikkvoks finnes også i flytende form beregnet for store flater eller der det er mye ornamenter i underlaget. Påføres med pensel eller klut.

DK

Deres møbel eller andet emne er nu forberedt på endelig og afsluttende behandling. Dette vil give den fylde og krop, der kendetegner en vel vedligeholdt overflade.

Liberon Black Bison Voks er en særdeles robust og stærk voks fremstillet af mineralske vokse og udmærker sig ved bl.a. at modstå mærker efter fingeraftryk. **Black Bison Voks** pasta er velegnet til mindre overflader.

1. Påfør voksen med **Liberon Stålluld No. 0000** på langs med træets årer.
2. Lad overfladen tørre 2-4 timer.
3. Polér overfladen med en børste eller/og klud.

Til større overflader anbefales **Black Bison**, flydende. Denne kan påføres med pensel eller klud.

Brugen af **Black Bison** vokse vil give en smuk mættet overflade og tilføre Deres møbel en høj kvalitet.

LAKKERING LAKERING

N

Til overflater som udsættes for hard slitasje og vannsøl brukes **Liberon Bistrot lakk**. Dette er en høykvalitets polyuretanlakk som er spesielt godt egnet for kjøkken, badrom, møbler, paneler, listverk etc. Lakken leveres fargeløs høyglans og silkematt samt i 6 forskjellige trefarger. **Liberon Bistrot lakk** er ypperlig å benytte som toppstrøk over beis.

1. Påfør **Liberon Bistrot lakk** med en myk fin pensel. Overflaten skal være mattet og støvfri.
2. Lakken skal tørke i minst 12 timer mellom hvert strøk. Antall strøk som kreves vil variere med overflaten på treverket. Men som hovedregel vil 2 til 3 strøk holde i de fleste tilfeller.
3. Slip mellom strøkene med **Liberon Poleringsull nr. 0000**.

Liberon Bistrot lakk finnes i flere farger og kan brukes direkte på ubehandlet treverk. (Lakk med farge).

DK

Til overflader der udsættes for slid anbefales **Liberon Bistrot Varnish** (se foto af produktet på side 19). Bistrot lak er baseret på polyurethane resin og er derfor særdeles slidstærk. Den kan uden problemer også anvendes på inventar i køkken og badrum.

Hvis emnet er bejdsset som beskrevet på siderne 6-8 kan benyttes en farveløs Bistrot lak, blank eller mat.

1. Påfør Bistrot lak med en højkvalitets pensel.
2. Lad overfladen gennemtørre ca. 8 timer. Normalt er 2-3 gange rigeligt.
3. Vær omhyggelig med mellemslibninger, det vil give bedre vedhæftning og en mere glat overflade. Benyt slibeklods, hvis muligt.

Til helt ubehandlede rene flader kan også benyttes en Bistrot Lak, der er fremstillet i 7 træfarver. Man bejds og lakerer således i een arbejdsgang.

Overflader, der er behandlet med Bistrot Lak rengøres let.

LAKKERING LAKERING

N

Hvis målet er å oppnå en eksklusiv og estetisk finish med stor dybde på edle tresorter (valnøtt, flammebjerk, kirsebær etc) vil **Liberon Fransk politur** være løsningen.

Liberon Fransk politur er laget av filtrert høykvalitets skjellakk harpiks og blandet med ren sprit.

Polituren påføres med pensel på samme måte som vanlig lakk. Mattslipes mellom hvert strøk med **Liberon poleringsull nr. 0000** etter at lakken har tørket.

1. Påføres med en meget myk, bred pensel (flat)
2. Etter ca. 3 timers tork mellomslipes det lett med **Liberon poleringsull nr. 0000**.
3. Gjenta behandlingen inntil ønsket dybde i farge og glans er nådd.

GODE RÅD FRA LIBERON

- Ønskes en matt overflate, bruker man **Liberon poleringsull nr. 0000** til slutt.
- For å friske opp et gammelt skjellakkpolert møbel, renses overflaten først med **Liberon Møbelrens** og **Polerull nr. 0000** for deretter å påføre **Liberon Fransk politur**.

DK

Hvis Deres møbel kræver en overflade af høj æstetisk værdi og møblet er fremstillet af ædeltræ som f.eks. Mahogni, Valnød etc., kan **Liberon Fransk Polish** være et alternativ.

Liberon Fransk Polering er fremstillet af filtreret shellac og alkoholbaseret lak der vil give overflader en smuk patina med stor dybde.

1. Påfør med en absolut blød, bred pensel (flad).
2. Efter tørring ca. 3 timer slibes let med **Ståluld no. 0000**
3. Gentag behandlingen indtil den ønskede dybde i farve og glans er opnået.

GODE RÅD FRA LIBERON

- Ønskes en dæmpet overflade, afsluttes med **Liberon Ståluld no. 0000**.
- Ved oppolering af eksisterende flader anbefales en let behandling med **Lib'net Møbelrens** påført med **Ståluld no. 0000**.

PATINERINGSVOKSING INDFARVNING MED VOKS

N

Liberon hvit patineringsvoks gir overflaten et hvitkalket antikt utseende. Den hvitkalkede effekten er aktuell i dagens interiørdekorasjon.

1. Påføres ubehandlet treverk.

For at voksen skal få best inntrengning børstes treverket lett med **Liberon bronsebørste** i fiberretningen. Støv fjernes. For å oppnå et spill i fargenyanser og for å få dybdevirkning gnir man av fremstående partier ved utskjæringer og profiler.

2. **Liberon hvit patineringsvoks** kan også påføres beisede flater. Også her vil man få en spesiell effekt ved å gni av fremstående områder slik at man kan få en dekorativ skyggevirking.

DK

En helt annen type av overflatebehandling kan opnås ved benyttelse af **Liberon Liming Wax, Hvitkalkningsvoks**. Denne behandling giver overfladen en karakteristisk gråhvid og mattet overflade med et "antikt" udseende. Udover at være en dekorationsvoks er voksen også mættende for træet. Der er flere muligheder for benyttelsen af denne voks.

1. Påføres på helt ubehandlet træ.

For at sikre voksen bedst mulig indtrængning anbefales at børste overfladen let med metalbørste i årenes retning. Husk derefter at aftørre for støv.

For at opnå et varierende spil i overfladen anbefales af afgnide fremstående partier ved udskæringer og profiler.

2. Voksen kan også påføres emner, der er bejsede. Også her vil det give særlig effekt at afgnide fremstående områder, således man opnår den skyggevirking, der passer til emnet.

PATINERINGSVOKSING INDFARVNING MED VOKS

N

3. **Liberon hvid patineringsvoks** ses på foto side 19.

Påfør patineringsvoksen i et rikelig lag med en klud. Gni i 8-tall for å jobbe voksen godt ned i porene og la tørke i maksimalt 10 minutter.

4. Tørk av den overskytende patineringsvoksen ved bruk av **Liberon poleringsull nr. 0000** og fargeløs **Liberon Black Bison Antikkvoks**. Hvitkalkingeffekten vil da komme til syne. La tørke i 2-4 timer, og poler deretter med en ren og tørr bomullsklut.

GODE RÅD FRA LIBERON

- Den beste hvitkalk-effekten får man på tresorter med åpne porer som eik, ask, kastanje etc, men kan også med fordel benyttes på furu og gran.
- Det anbefales å benytte metoden på mindre prosjekt, og spesielt effektivt er den på bilderammer.

DK

3. **Liberon Liming Wax, Hvidkalkningsvoks** ses på foto side 19.

Ved påføring lægges et rimeligt tykt lag, der efter ca. 10 min. afgnides.

4. Denne proces foretages lettere ved at komme lidt **Black Bison** farveløs på et stykke **ståluld no. 000**. Ved at benytte denne metode sikres et nuanceret skyggebillede. Efter 2-4 timer efterpoleres med en ren og tør klud.

GODE RÅD FRA LIBERON

- Det bedste resultat opnås på bløde træsorter med åbne porer som f.eks. Fyr, Gran etc..
- Vi anbefaler at benytte denne metode på mindre emner. Metoden er også meget anvendelig på billedrammer.

UTBEDRING AV SÅR OG RIPER UDFYLDNING AF HULLER/RIDSER

N

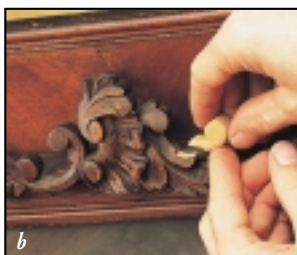
Til reparasjon av hull og sprekker finnes to forskjellige produkter: **Liberon akrylbasert formtre** og **Liberon reparasjonsvoks**. **Liberon akrylbasert formtre** brukes kun på ubehandlet treverk mens **Liberon reparasjonsvoks** brukes på overflater som allerede er lakket eller vokset.

Liberon akrylbasert formtre brukes kun på rent treverk etter at all voks, lakk og maling er fjernet (se side 3 og 4). Formtreet består av naturlige trefibre, akrylbindemiddel (ingen irriterende lukt) og lysekete pigment. Det synker ubetydelig og tørker ikke så fort ut som annet formtre. Ved store volum anbefales flere lag med mellomtørring. Etter tørring kan overflaten behandles med beis, lakk og maling.

1. Bruk sparkel til utfylling av slette flater.
2. For å fylle ut en ujevn flate, form Liberon formtreet med fingrene før det settes på plass. Fukt fingrene først med vann.
3. La tørke i minst 24 timer før sliping med sandpapir.

GODE RÅD FRA LIBERON

• Hvis det er snakk om utsatte detaljer som skal erstattes, anbefales armering med små stifter. Klipp av spissen på stiften så unngås sprekkdannelser.

DK

Ved udfyldning af huller, ridser og genetablering af manglende partier, er der to typer af produkter : Den ene produkttype egner sig alene til behandling af emner, der er afrenset til rent træ og ikke behandlet med voks, lak etc..

Den anden type af udfyldningsmateriale egner sig til allerede overfladebehandlede emner.

• Udfyldningsmateriale til rent træ : Træet er renset, hvilket vil sige at alt tidligere voks, polish, lak og maling er fjernet som nævnt på side 3 og 4.

Benyt **Liberon Formtræ**, der er fremstillet af træfibre og vandbaseret bindemiddel, (afgiver derfor ikke generende lugt). **Liberon formtræ** kan benyttes til større udfyldninger ved lag på lag.

1. Benyt spartel til udfyldning på jævne flader.
 2. Lad emnet tørre ca. 24 timer før det bearbejdes med sandpapir.
- I tilfælde at større udfyldninger vil det styrke reparationen, hvis der bygges træspartel op omkring små messingsøm, der slås forsigtigt ind i det beskadigede område.

GODE RÅD FRA LIBERON • Hvis der skal udfyldes manglende dele, som f.eks. et hjørne på en ramme eller en del af en udskæring anbefales at forme en kugle af træspartel, og med fugtige fingre forme tilnærmevis det manglende stykke. Efter tørring kan files og slibes til endelig form.

UTBEDRING AV SÅR OG RIPER UDFYLDNING AF HULLER/RIDSER

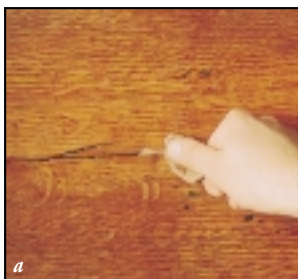
N

Til å fylle mindre hull og sprekker på voksede eller lakkerte overflater bruker man **Liberon reparasjonsvoks** som finnes i mange trefarger. Voksstengene vil diskret utfylle og skjule mindre hull og sprekker. Teknikken for bruk av **Liberon reparasjonsvoks** bestemmes av skadens omfang.

- For middels store hull (sprekker, slagmerker) mykgjøres voksen ved å dyppe den i varmt vann og deretter presses voksen inn i skadeområdet.
- For små markhull etc., påføres først et strøk med **Liberon Black Bison Antikkvoks** fargeløs, deretter gnis **Liberon reparasjonsvoks** (som i dette tilfellet ikke skal mykgjøres) over skadestedene. Overskytende voks fjernes med **Liberon Black Bison Antikkvoks** fargeløs og **Polerull nr. 0000**.
- Deretter poleres overflaten med en myk bomullsklut eller **Liberon poleringsbørste Tempico**.

GODE RÅD FRA LIBERON

For alle ifyllings- og retusjeringsprodukter velges en fargenyans som er litt mørkere enn overflatens, da vil reparasjonene synes minst.

DK

Til udfyldning af mindre huller og ridser i allerede voksede og færdigbehandlede overflader benyttes **Formbart Reparationsvoks**, voksstænger i mange træfarver.

Voksstængerne vil diskret udfylde og skjule mindre huller og ridser. Teknikken for brug af voksstængerne er bestemt af skadens omfang.

- For lidt større skader efter slag og stød anbefales at varme voksen op i varmt vand og derefter presse voksen ind i skadeområdet.

- For mindre huller, f.eks. ormehuller, anbefales at gnide voksstangen over hullet. For at opnå bedst resultat, kan voksstangen dypes i **Black Bison vokspasta**.

Efter udfyldning gnides området med **ståluld no. 0000** for at fjerne overskydende voks.

Efterpolering kan foretages med **Black Bison** og **ståluld no. 0000**.

GODE RÅD FRA LIBERON

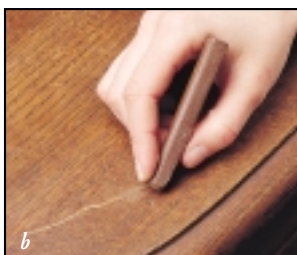
- Ved reparationer med voksstænger bør altid vælges en voks lidt mørkere end emnets naturlige farve, idet en mørkere reparation synes mindre.

UTBEDRING AV SÅR OG RIPER UDBEDRING AF HULLER OG RIDSER

N

- På malte eller lakkerte flater er det mulig å farge overflatesår ved bruk av **Liberon retusjeringsfilt penn (a)**. Disse spritbeispennene, som finnes i mange fargenyanser, brukes direkte på treverket og vil skjule overflatesårene. Det er viktig å rense overflaten først med **Liberon møbelrens** for å få fargen til å sitte.
- Hvis overflaten har dypere sår, vil man kunne skjule dem ved bruk av **Liberon retusjeringsvoksstift (b)**. Teknikken man bruker er som følger : Velg en farge en nyans mørkere enn treverket og gni stiftens loddrett på tvers av sårflaten. Det manglende volumet vil bli fylt opp og såret vil skjules. Poler overflaten etterpå med **Liberon Black Bison Antikkvoks** fargeløs og **Polerull nr. 0000**. Overskytende voks vil da fjernes samtidig som man får en fin glans på overflaten.

DK

- Ved ubetydelige, men generende skrammer og ridser på voksede og lakerede overflader er det muligst at skjule skaden med **Liberon Filt-Retourchpen**. Dette redskab kaldes også : Flyttemandens trøst. Vælg en farve, der er lidt mørkere end det beskadigede område. Gnid evt. flere gange over der beskadigede område og polér efterfølgende. Lidt større skrammer behandles som nævnt på side 15.

RINGFJERNING-VEDLIKEHOLD RINGFJERNING-VEDLIGEHOOLD

N

Liberon foreslår noen produkter som vil gjenoppfriske den gamle fine gløden i møbler uten å foreta en grunnleggende restaurering.

• **Liberon bivoks** brukes for å ernære og beskytte myke treslag som furu og gran. Denne voksen inneholder ekte bivoks og vil gi overflaten et "gyldent gammelt utseende". I tillegg vil man få en lukt av "old fashion".

1. Påfør flaten et tynt lag **Liberon bivoks** med en pensel eller en ikkeleodende klut.

2. La tørke i minst 2 til 4 timer før polering med Liberon poleringsbørste Tempico eller en myk bomullsklut.

• For å fjerne hvite flekker og små krakkeleringer forårsaket av vann og fuktighet på lakkerte flater, anbefales bruk av **Liberon Ringfjerner og lakkfornyere**.

1. Ryst godt før bruk!

2. Fukt en lufri klut eller **Liberon polerull nr. 0000** med **Ringfjerner**.

3. Gni kraftig på flekkene som skal fjernes. OBS! Hele overflaten må behandles for ikke å gi forskjeller i glansgraden.

4. La tørke i ca. 15 minutter før overflaten poleres opp med en myk klut.

GODE RÅD FRA LIBERON

Liberon Ringfjerner og lakkfornyere brukt med **Polerull nr. 0000** er ypperlig til å pusse messing og kopper.

Liberon Finishing Oil beskytter innendørs treverk. Ved bruk av **Liberon Finishing Oil** oppnår man en vannfast, glatt og silkematt overflate som fremhever treets naturlige skjønnhet. Olien har et relativt høyt innhold av kinesisk treolje som gir kvalitet utover det normale. Olien er hurtigtørkende og påføres med pensel. Den er sertifisert for bruk på barneleker og kan brukes på alt som er i forbindelse med matvarer. Anbefales for bruk på gulv, benkeplater, møbler, knivskaft, geværskjefter, drikkebeget i tre etc.

1

3

DK

Liberon kan foreslå nedennævnte materialer til alm. vedlikehold af møbler, der ønskes bevaret, og som ikke behøver grundlæggende restaurering:

• Til næring af bløde træsorter, fyrretræsmøbler etc., anbefales **Liberon Bivoks**. denne voks er rig på bivoks og vil give en duft af "old fashion".

1. Påfør hele fladen **Liberon Bivoks** i et tyndt lag med pensel eller klud.

2. Lad det tørre i ca. i ca. 2-4 timer hvorefter der poleres med børste eller blød klud.

• Til at fjerne hvite ringe på bordplader og andre områder efter våde og varme kopper og glas, benyttes **Liberon Ring Remover**.

1. Fugt en klud med **Ring Remover** (evt. **ståluld no. 0000**)

2. Gnid til de hvide mærker synes væk

3. Efter få minutter kan efterpoleres

Man kan også forebygge ved rettidigt at behandle med **Liberon Finishing Oil eller Træ-Olie**.

Olierne beskytter og giver samtidig en vandafvisende overflade. Den kan også virke rensende. Tørres hurtigt og bør aftørres, poleres efter ca. 20 min. Ved kraftig polering kan opnås høj glans på hårdt træ og en smuk glød på bløde træsorter.

Olierne kan anvendes på alle træsorter, mættet træ er godt træ.

VEDLIKEHOLD AV LÆR LÆDER, VEDLIGEHOOLD

N

Liberon har også produkter for å vedlikeholde lær, skinnmøbler, vesker, kofferter, skinnklær etc - **Liberon lærkrem**.

Lærkremen trenger dypt inn og bevarer og fornyer læret samt motvirker uttørring som ofte fører til sprekkdannelse og revner.

1. Liberon lærkrem påføres ekte lær, med en lo-fri bomullsklut i et tynt lag samtidig som det masseres inn. NB! Lærkremen er for ekte gjennomfarget lær som ikke er påført forseglende lakk.

2. Tørk av overkskytende krem, la tørke og poler deretter med en myk klut.

Læret vil fremstå med en fornyet livfull overflate som er beskyttet mot flekker og sprekkdannelse.

Liberon lærkrem leveres også i flere farger som kan brukes på innfarget lær for å friske opp blekede eller slitte overflater. Etter behandling med farget lærkrem påføres et avsluttende lag fargeløs lærkrem for å hindre avfarging. Imidlertid skal kun fargeløs lærkrem benyttes til møbler.

DK

Liberon anbefaler til vedlikehold og bevarelse af lædermøbler, tasker, læderklæder og effekter fremstillet af læder at benytte **Liberon Lædercrem**.

Denne crem har høj indtrængningsevne hvilket vil virke bevarende og fornyende på læderet og modvirke indtørring, der ofte aistedkommer revnedannelse.

1. Påfør på rent læder, med en fnugfri klud, et lag **Liberon Lædercrem** og massér det ind i læderet..

2. Vent indtil overfladen virker tør og polér derefter Læderet vil fremstå med fornyet overflade, der er smudsafvisende og livfuld.

Liberon Lædercrem føres også i flere kulører, der alene bør anvendes på indfarvet læder, der er bleget eller slidt. Efter behandling med farvet lædercrem kan påføres et avsluttende lag farveløs lædercrem for at modvirke evt. afsmitning.